

Europaudvalget 2014
Rådsmøde 3321 - transport, tele og energi Bilag 1
Offentligt
Udenrigsministeriet

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

A siatisk Plads 2
D K -1448 København K
Telefon + 45 33 92 00 00
Telefax + 45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag
1

Journalsnummer
400 C 2-0

Kontor
EUK

27. maj 2014

SAMLENOTAT

Rådsmøde (transport, telekomunikation og energi-energidelen)
den 13. juni 2014

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 4. juni 2014 –
dagsordenspunkt rådsmøde (transport, telekomunikation og energi-
energidelen) den 13. juni 2014 – vedlægges Klima-, Energi- og Byg-
ningsministeriets samlenotat vedrørende de punkter, der forventes optaget på dagsordenen.

Martin Lidegaard

SAMLENOTAT

Klima-, Energi- og Bygningsministeriet
26. maj 2014

Rådsmøde (energi) den 13. juni 2014

Dagsorden	Side
1. Kommissionens forslag om ændring af Brændstofkvalitetsdirektivet og VE-direktivet (ILUC) [FØLGER]	2
- <i>Politisk enighed</i>	
2. Opfølgning på mødet i Det Europæiske Råd i marts 2014	
a) Gennemførelse af det indre marked for energi i 2014	3
- <i>Information fra Kommissionen</i>	
b) Kommissionens meddelelse om en strategi for EU's forsyningssikkerhed og en analyse af forsyningssikkerhed [FØLGER]	5
- <i>Information fra Kommissionen</i>	
c) Meddelelse fra Kommissionen om en ramme for EU's klima- og energipolitikkerne i perioden 2020-2030. KOM(2014) 15	6
- <i>Politisk drøftelse</i>	
3. Meddelelse fra Kommissionen om energipriser og omkostninger KOM(2014) 21	17
- <i>Vedtagelse af rådskonklusioner</i>	
4. Internationale relationer på energiområdet – værdien af multilaterale fora	23
- <i>Information fra Kommissionen og formandskabet</i>	
- <i>Politisk drøftelse</i>	

1. Kommissionens forslag om ændring af Brændstofkvalitetsdirektivet og VE-direktivet (ILUC) [FØLGER]

1. Opfølgning på møde i Det Europæiske Råd i marts 2014

a) Gennemførelse af det indre marked for energi i 2014

- Information fra Kommissionen

Der foreligger ikke noget KOM-nummer

- Nyt notat

1. Resumé

Den 3. liberaliseringspakke for el og gas blev vedtaget i 2009 med frist for gennemførelse i de nationale lovgivninger i marts 2011. For at øge hastigheden for implementeringen vedtog Det Europæiske Råd i februar 2011, at det indre marked for energi skulle være gennemført i 2014. Det Europæiske Råd bekræftede ved mødet i maj 2013 endnu engang målene om fuld gennemførelse af det indre marked for energi i 2014 samtidig med, at man senest i 2015 skal bryde enhver isolation af medlemsstater i forhold til det europæiske gas- og elnet. Disse mål blev af Det Europæiske Råd i marts 2014 fremhævet som en fortsat en prioritet. Kommissionen forventes således inden for nærmeste fremtid at fremlægge en rapport om fremskridtene med gennemførelsen af det indre marked for energi. Som opfølgning på Det Europæiske Råd i marts 2014 forventes Kommissionen på energirådsmødet at orientere om gennemførelsen af det indre marked for energi.

Information fra Kommissionen forventes ikke at have konsekvenser for dansk ret.

2. Baggrund

Den 3. liberaliseringspakke for el og gas blev vedtaget i 2009 med frist for gennemførelse i de nationale lovgivninger i marts 2011. En række medlemslande har fortsat ikke foretaget den nationale gennemførelse af pakken. For at øge hastigheden for implementeringen vedtog Det Europæiske Råd i februar 2011, at det indre marked for energi skulle være gennemført i 2014.

Kommissionen forventes inden for nærmeste fremtid at forelægge en rapport om fremskridtene med gennemførelsen af det indre marked for energi.

3. Formål og indhold

Det Europæiske Råd konkluderede i maj 2013, og gentog i marts 2014, at det indre marked for energi skal være fuldt gennemført senest i 2014, og at der samtidig skal udvikles sammenkoblinger for at bryde enhver isolation af medlemsstater i forhold til de europæiske gas- og elnet senest i 2015.

Det Europæiske Råd lagde i sine konklusioner bl.a. vægt på følgende:

- Den tredje energipakke skal gennemføres konsekvent og effektivt samtidig med, at der skal ske en fremskyndet vedtagelse og gennemførelse af de øvrige netregler.
- Beslægtet lovgivning skal gennemføres, såsom direktivet om fremme af vedvarende energi og forordningen om naturgasforsyningsikkerhed.
- En beslutsom indsats på efterspørgselsiden og udvikling af tilhørende teknologier, herunder udarbejdelse af nationale planer for hurtig indførelse af intelligente net og intelligente målere.
- Styrkelse af forbrugernes rolle og rettigheder, herunder skift af leverandører og vigtigheden af at beskytte sårbare forbrugere.

- Vejledning af Kommissionen om kapacitetsmekanismer og om håndtering af utilsigtede energistrømme.

Som opfølgning på Det Europæiske Råd i marts 2014, forventes Kommissionen på energirådsmødet at orientere om gennemførelsen af det indre marked.

Kommissionen forventes inden for nærmeste fremtid at forelægge en rapport om fremskridtene med gennemførelsen af det indre marked for energi.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet, idet der alene er tale om information fra Kommissionen om det indre energimarked.

6. Gældende dansk ret

Der redegøres ikke for gældende dansk ret, idet der alene er tale om information fra Kommissionen.

7. Konsekvenser

Der redegøres ikke for konsekvenserne, idet der alene er tale om information fra Kommissionen om gennemførelsen af det indre energimarked. I det omfang Kommissionens rapport udmøntes i konkrete initiativer kan nogle af dem i varierende omfang medføre øgede omkostninger. Det gælder især initiativer vedrørende infrastrukturen. Der vil være behov for nærmere vurdering af de statsfinansielle konsekvenser i forbindelse med konkret udmøntning.

Det forventes at eventuel opfølgning på Kommissionens rapport vil indebære en bedre funktionalitet af det indre marked for energi med deraf følgende positive økonomiske konsekvenser.

8. Høring

Samlenotatet blev behandlet på møde i Specialudvalget for Energi-, Klima- og Bygningspolitik den 20. maj 2014, hvor der ikke var bemærkninger.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at EU-landene generelt vil tage information fra Kommissionen til efterretning.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen vil tage information fra Kommissionens orientering til efterretning.

Regeringen lægger generelt vægt på, at den fulde gennemførelse af det indre el- og gasmarked bliver ambitiøs både hvad angår indhold og timing, således at målet om fuld gennemførelse i 2014, sat af Det Europæiske Råd i februar 2011, kan blive indfriet.

Regeringen lægger vægt på, at der i gennemførelsen af det indre el- og gasmarked sikres sammenhæng mellem mål, midler og finansiering. Udmøntningen af konkrete initiativer bør ske på en måde, der understøtter den økonomiske genopretning og understøtter konsolidering af de offentlige finanser, er omkostningseffektiv og tager hensyn til virksomhedernes konkurrenceevne.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

b) Kommissionens meddelelse om en strategi for EU's forsyningsikkerhed og en analyse af forsyningsikkerhed [FØLGER]

- Information fra Kommissionen

c) Meddelelse fra Kommissionen om en ramme for EU's klima- og energipolitikkerne i perioden 2020-2030

- Politisk drøftelse

KOM(2014) 15 endelig

- Revideret notat. Ændringerne er markeret med streg i marginen.

1. Resumé

Kommissionen præsenterede den 22. januar 2014 meddelelse om en ramme for klima- og energipolitikken i perioden 2020-2030. Kommissionen gør i meddelelsen status over den hidtidige indsats for opfyldelse af EU's klima- og energipolitiske målsætninger for 2020 og foreslår følgende konkrete mål for EU's klima- og energipolitik i perioden 2020-2030:

- Et internt drivhusgasreduktionsmål på 40 pct. i forhold til 1990, der skal fordeles mellem de kvotebelagte og ikke-kvotebelagte sektorer og byrdefordeles mellem medlemslandene.
- Et mål for vedvarende energi på mindst 27 pct. af energiforbruget, der er bindende for EU, men ikke for de enkelte medlemslande, og som ikke skal byrdefordeles.
- Et eventuelt mål for energieffektivitet, der afventer Kommissionens evaluering af Energieffektivitetsdirektivet i juni 2014.

Kommissionens meddelelse indeholder desuden forslag til en ny proces for forvaltning af EU's klima- og energipolitikker, der blandt andet omfatter udarbejdelse af nationale planer for de enkelte medlemsstaters opfyldelse af de klima- og energipolitiske målsætninger for 2030.

Idet der er tale om en meddelelse, som ikke er retslig bindende, vil meddelelsen ikke have direkte konsekvenser for dansk ret.

Meddelelsen var på dagsordenen til politisk drøftelse på rådsmødet (miljø) den 3. marts, rådsmødet (energi) den 4. marts og på mødet i Det Europæiske Råd den 20.-21. marts 2014.

Det Europæiske Råd vil på mødet i juni 2014 gøre status over arbejdet med henblik på at nå til enighed om en ramme for klima- og energipolitikken frem mod 2030 ikke senere end oktober 2014.

Meddelelses forventes sat på dagsordenen for energirådsmødet til politisk drøftelse. Det forventes ligeledes, at formandskabet vil opsummere drøftelserne i et brev til formanden for Det Europæiske Råd.

2. Baggrund

EU's nuværende ramme for klima- og energipolitikkerne – de såkaldte 20-20-20 mål – udløber i 2020. Med henblik på at indlede konkrete drøftelser om en ramme for perioden efter 2020 præsenterede Kommissionen i marts 2013 en grønbog om en ramme for klima- og energipolitikkerne frem mod 2030. Grønbogen blev sendt i høring med henblik på at indhente synspunkter på erfaringerne med den hidtidige indsats frem mod 2020 samt mulig udformning af rammerne for perioden frem til 2030.

På Det Europæiske Råd i maj 2013 blev Kommissionens grønbog hilst velkommen, og det blev vedtaget at drøfte konkrete forslag fra Kommissionen til en ramme for klima- og energipolitikkerne frem mod 2030 på mødet i Det Europæiske Råd i marts 2014.

På baggrund af den hidtidige indsats frem mod 2020, Kommissionens grønbog og høringssvarene hertil samt Kommissionens køreplaner for energi, transport og klima frem mod 2050 præsenterede Kommissionen den 22. januar 2014 meddelelsen om en ramme for klima- og energipolitikken i perioden 2020-2030.

Meddelelsen var på dagsordenen til politisk drøftelse på Energi- og Miljørådsmøderne den 3. og 4. marts samt på mødet i Det Europæiske Råd den 20.-21. marts 2014. På mødet i Det Europæiske Råd i marts blev det vedtaget at anmode Rådet og Kommissionen om at arbejde med at udvikle:

- Konsekvensanalyser på medlemsstatsniveau af de overordnede mål for drivhusgasreduktioner og vedvarende energi.
- Mekanismer, der kan sikre en fair byrdefordeling.
- Tiltag, der kan forhindre udflytning af energiintensiv industri til tredjelande samt forbedre den langsigtede konkurrenceevne for disse sektorer.
- Evaluering af energieffektivitetsdirektivet og fremtidige rammer for energieffektivitet.

Det Europæiske Råd vil på mødet i juni 2014 gøre status over arbejdet med henblik på at nå til enighed om en ramme for klima- og energipolitikken frem mod 2030 hurtigst muligt og ikke senere end dets møde i oktober 2014.

Det forventes, at Kommissionen under henvisning til relevant hjemmel vil præsentere konkrete forslag til lovgivning til udmøntning af en ramme for klima- og energipolitikkerne for perioden 2020-2030 følgende en fastsættelse af EU's 2030-målsætninger på Det Europæiske Råd.

3. Formål og indhold

Kommissionens meddelelse har til hensigt at påbegynde en proces, der skal sikre en ramme for klima- og energipolitikkerne i perioden 2020-2030 blandt andet med henblik på at:

- facilitere de nødvendige investeringer i lavemissionsteknologier
- bidrage til et konkurrencedygtigt, sikkert og bæredygtigt energisystem i EU og
- sikre, at EU er på rette vej mod en omkostningseffektiv opfyldelse af de langsigtede klima- og energipolitiske målsætninger for 2050.

Denne proces skal ske under hensyntagen til blandt andet den globale økonomiske krise, EU's konkurrenceevne og de seneste bekræftelser af behovet for betydelige reduktioner af drivhusgasudledninger for at begrænse yderligere klimaændringer.

Kommissionens meddelelse gør status over den hidtidige indsats for opfyldelse af EU's klima- og energipolitiske målsætninger for 2020, idet det fremhæves, at:

- EU's udledninger af drivhusgasser er faldet med 18 pct. relativt til 1990 og forventes at være reduceret med 24 pct. og 32 pct. i henholdsvis 2020 og 2030.

- EU's andel af vedvarende energi var i 2012 på 13 pct. af det endelige energiforbrug og forventes øget til 21 pct. og 24 pct. i henholdsvis 2020 og 2030.
- EU's energiintensitet er faldet med 24 pct. i perioden 1995 til 2011, men målsætningen om 20 pct. energieffektivitetsforbedringer i forhold til det projekterede forbrug i 2020 forventes ikke opnået med eksisterende tiltag.

På baggrund af erfaringerne med den hidtidige indsats, høringssvarene til Kommissionens grønne bog samt EU's langsigtede klima- og energipolitiske målsætninger foreslår Kommissionen følgende overordnede målsætninger for EU i 2030:

- **Et nationalt drivhusgasreduktionsmål på 40 pct. i forhold til 1990.**

Dette mål skal blandt andet fordeles mellem de kvotebelagte sektorer (større energitunge industrier og energisektoren), der er omfattet af EU's kvotehandelssystem og de resterende sektorer (f.eks. transportsektoren, dele af landbruget og individuel opvarmning af husholdninger). Kommissionen foreslår en fordeling mellem sektorerne, hvor udledningerne i de kvotebelagte sektorer reduceres med 43 pct. og udledningerne i de ikke-kvotebelagte sektorer reduceres med 30 pct. begge i forhold til 2005. For at opnå de krævede reduktioner i de kvotebelagte sektorer skal den årlige reduktionsfaktor for kvoter i kvotehandelssystemet øges fra 1,74 pct. til 2,2 pct. Reduktionerne i de ikke-kvotebelagte sektorer skal fordeles mellem medlemsstaterne på baggrund af en fordelingsnøgle. Kommissionen foreslår, at denne fordelingsnøgle tager hensyn til de enkelte medlemsstaters økonomier og investeringsbehov. Kommissionen ser ikke behov for, på nuværende tidspunkt at fastsætte et højere betinget mål i forbindelse med de internationale forhandlinger på COP 21 i Paris i december 2015.

- **Et mål for vedvarende energi på mindst 27 pct. af energiforbruget**

Kommissionen skriver i meddelelsen, at 40 pct. målet for drivhusgasudledninger i sig selv vurderes at medføre en andel af vedvarende energi på mindst 27 pct. og foreslår på den baggrund, at målet gøres bindende for EU. Kommissionen foreslår, at målet gøres bindende for EU som helhed, men ikke bindende for de enkelte medlemsstater, for dermed at give medlemsstaterne større fleksibilitet i opfyldelsen af målet om drivhusgasreduktioner. Kommissionen foreslår, at målet opfyldes gennem frivillige indmeldte bidrag i nationale handlingsplaner fra medlemsstaterne som led i en af Kommissionen foreslået ny proces for forvaltning af EU's klima- og energipolitik. Denne nye proces for forvaltning er beskrevet nedenfor. Kommissionen foreslår, at der ikke fastsættes nye sektormål for vedvarende energi efter 2020. Kommissionens forslag indebærer, at det nuværende direktiv om fremme af anvendelse af vedvarende energikilder (2009/28/EF) revideres for perioden efter 2020.

Vedrørende **energieffektivitet** afventer Kommissionen den kommende evaluering af energieffektivitetsdirektivet (2012/27/EU), som Kommissionen skal forelægge senest den 30. juni 2014. Herefter vil Kommissionen vurdere, hvorvidt der skal foreslås yderligere tiltag til opfyldelse af 20 pct. målsætningen for 2020 samt eventuelle mål for energieffektivitet eller energiintensitet for 2030. Kommissionens analyser viser, at reduktionsmålet for drivhusgasser på 40 pct. i 2030 vil kræve energibesparelser svarende til ca. 25 pct. i 2030. Kommissionen understreger betydningen af et fortsat stærkt fokus på energieffektiviseringer i alle sektorer i forhold til at opfylde EU's langsigtede klima- og energipolitiske målsætninger.

Udover ovenstående punkter fremhæver Kommissionen i meddelelsen følgende emner, som værende vigtige for 2030-rammen:

- Reform af EU's kvotehandelssystem

Kommissionen præsenterede i 2012 en rapport om status for kvotehandelssystemet, der blandt andet påpegede, at der er akkumuleret et stort overskud af kvoter, som vil være til stede også efter 2020. For at kvotehandelssystemet kan fungere efter hensigten og levere det nødvendige prissignal til at stimulere investeringer i lavemissionsteknologier, foreslår Kommissionen en markedsstabiliseringsmekanisme, der skal træde i kraft i 2021. Dette forslag er beskrevet yderligere i et selvstændigt forslag fra Kommissionen.

- Gennemførelse af det indre energimarked

Gennemførelse af det indre energimarked for både elektricitet og gas skal bidrage til et konkurrencedygtigt og omkostningseffektivt energisystem. Kommissionen fremhæver desuden, at støtte til markedsmodne energiteknologier, inklusive vedvarende teknologier, bør udfases i perioden 2020-2030, mens støtte til nyere og umodne teknologier stadig kan forekomme.

- Konkurrencedygtig og prisbillig energi

Kommissionen fremhæver energipriser som et centralt element for EU's konkurrenceevne og herunder særligt prisforskelle med konkurrerende markeder som eksempelvis USA og Kina. Kommissionen henviser desuden til en selvstændig meddelelse om energipriser udsendt parallelt med 2030-meddelelsen.

- Fremme af forsyningssikkerhed

Kommissionen fremhæver EU's stigende afhængighed af import af fossile brændsler, herunder særligt olie og gas. I 2012 udgjorde EU's importomkostninger til olie og gas ca. knap 3.000 mia. kr., eller 3,1 pct. af EU's BNP, hvilket er en stigning i forhold til gennemsnittet for perioden 1990-2011, hvor importomkostningerne udgjorde ca. 1350 mia. kr. Kommissionen lægger vægt på tre områder, der skal medvirke til at forbedre EU's forsyningssikkerhed: øget anvendelse af indenlandske vedvarende energikilder, diversificeret energiforsyning samt forbedret energiintensitet og energieffektivitet.

Kommissionens meddelelse indeholder forslag til en ny proces for forvaltning af EU's klima- og energipolitikker. Forslaget skal sikre højere grad af sammenhæng og koordinering mellem de forskellige elementer, der udgør EU's samlede politik på klima- og energiområdet. Hovedelementet i forslaget er udarbejdelse af nationale planer for et konkurrencedygtigt, sikkert og bæredygtigt energisystem. De nationale planer skal beskrive, hvordan medlemsstaterne påtænker at opfylde nationale og europæiske mål på klima- og energiområdet på baggrund af vejledning udarbejdet af Kommissionen. Kommissionen vil herefter evaluere planerne i lyset af EU's overordnede målsætninger og påbegynde en iterativ proces med de enkelte medlemsstater med henblik på styrkelse af planerne. Yderligere vil Kommissionen fremlægge periodiske rapporter om indikatorer for konkurrencedygtig, sikker og bæredygtig energi.

Kommissionen fremhæver desuden disse komplementære politikker i meddelelsen:

- Transportsektoren

Kommissionen fremhæver målet om drivhusgasreduktioner på 60 pct. i 2050 i forhold til 1990 og ca. 20 pct. i 2030 i forhold til 2008. Kommissionen fremhæver, at der er behov for yderligere tiltag for at sikre opfyldelsen af disse mål.

- Landbrug samt udledninger og optag i jorde og skove (LULUCF)

Kommissionen lægger op til at udledninger og optag fra jorde og skove skal indgå i en fremtidig 2030-ramme, eventuelt i form af samlet særskilt regulering af landrig og LULUCF, men kommer ikke med endeligt forslag til, hvordan dette skal ske.

- CO₂-opsamling og -lagring (CCS)

Kommissionen fremhæver CO₂-opsamling og -lagring som en mulig vigtig teknologi for energisektoren og som et område, hvor der er behov for fortsat og øget forskning, udvikling og demonstration.

- Innovation og finansiering

Kommissionen fremhæver behovet for en styrket indsats for innovation samt finansiering heraf for at opfylde de klima- og energipolitiske målsætninger.

Næste skridt:

Kommissionen opfordrer i sin meddelelse Det Europæiske Råd og Europa-Parlamentet til at opnå enighed om, at EU giver tilsagn om et mål for interne drivhusgasreduktioner på 40 pct. i forhold til 1990 som led i de internationale klimaforhandlinger op til COP 21 i Paris i december 2015 samt, at EU bidrager positivt til FN's klimatopmøde i september 2014.

Herudover opfordrer Kommissionen Det Europæiske Råd og Europa-Parlamentet til at tilslutte sig et EU-mål for vedvarende energi på 27 pct. i 2030 samt tilslutte sig Kommissionens forslag til en ny proces for forvaltning af EU's klima- og energipolitik. Når evalueringen af energieffektivitetsdirektivet er gennemført senere i 2014, vil Kommissionen overveje mulige tiltag for energieffektivisering.

På energirådsmødet vil der være en politisk drøftelse om 2030-rammen med henblik at forberede mødet i Det Europæiske Råd i juni 2014, hvor Det Europæiske Råd vil gøre status over arbejdet med henblik på at nå til enighed om en ramme for klima- og energipolitikken frem mod 2030 ikke senere end oktober 2014.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Udvalgene om Miljø, Folkesundhed og Fødevarer, Sikkerhed og Industri, Forskning og Energi har den 9. januar 2014 vedtaget en egen initiativrapport om EU's ramme for klima- og energipolitikkerne frem mod 2030, som svar på Kommissionens grønbog af 27. marts 2013. Initiativrapporten kalder på, at EU fastsætter følgende bindende mål for 2030:

- mindst 40 pct. drivhusgasreduktioner i forhold til 1990.
- 30 pct. vedvarende energi, som andel af det endelige energiforbrug.
- 40 pct. energieffektivitet

Rapporten nævner, at alle mål bør være bindende og gennemføres gennem individuelle, nationale mål under hensyntagen til hver enkelt medlemsstats situation og potentiale. Den blev vedtaget på plenarforsamlingen den 5. februar 2014.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Idet der er tale om en meddelelse, som ikke er retslig bindende, vil meddelelsen ikke have direkte konsekvenser for dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovmæssige konsekvenser

Meddelelsen medfører i sig selv ikke lovmæssige konsekvenser.

Statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser

Meddelelsen medfører i sig selv ikke statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser.

Hvis der senere i EU bliver vedtaget konkret lovgivning for EU's klima- og energipolitikker for perioden 2020-2030, vil det få væsentlige statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Meddelelsen medfører i sig selv ikke administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Hvis der senere i EU bliver vedtaget konkret lovgivning for EU's klima- og energipolitikker for perioden 2020-2030, kan det få væsentlige administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Beskyttelsesniveauet

Meddelelsen medfører ikke i sig selv konsekvenser for beskyttelsesniveauet i Danmark.

Hvis der senere i EU bliver vedtaget konkret lovgivning for EU's klima- og energipolitikker for perioden 2020-2030, kan det bidrage til at forbedre miljøbeskyttelsesniveauet.

8. Høring

Kommissionens meddelelse er den 22. januar 2014 sendt i høring i specialudvalget for klima-, energi- og bygningspolitik. Ved høringsfristens udløb den 6. februar 2014, var der indkommet 13 skriftlige høringssvar fra nedenstående aktører:

Biorefining Alliance finder det uholdbart, at udspillet fra Kommissionen hverken indeholder et forpligtende VE-mål for transportsektoren eller andre delmål. Foreningen peger på, at det er vanskeligt at forstå meddelelsen anderledes end, at EU er på vej væk fra 2020-målet om 10 pct. VE i transportsektoren. Dette vil ikke kun føre til manglende investeringer i bl.a. 2. generations biobrændstoffer efter 2020, men vil også sætte udviklingen frem mod 2020 i stå. Biorefining Alliance opfordrer regeringen til at arbejde for, at der også er forpligtende mål for biobrændstof til transport i perioden 2020-2030 og til at fortsætte og styrke den hidtidige kurs med at arbejde for et specifikt iblandingskrav for 2. generations biobrændstoffer.

Dansk Byggeri finder det positivt, at der allerede nu påbegyndes en fastsættelse af EU's energi-, og klimamål frem mod 2030, så rammevilkårene er kendt af erhvervslivet, og

således at EU kan fastsætte sin position til de kommende internationale klimaforhandlinger. Dansk Byggeri støtter Kommissionens forslag om et nationalt drivhusgasreduktionsmål på 40 pct. i forhold til 1990, men beklager, at Kommissionen ikke allerede nu også er kommet med bindende målsætninger for energieffektivitet. Dansk Byggeri havde også gerne set bindende mål for energieffektivisering i 2030 på 40 pct. og et mål på 30 pct. for vedvarende energi. Dansk Byggeri håber, at Danmark i Ministerrådet vil arbejde for bindende målsætninger – også for energieffektivisering - og mener ikke, at Kommissionen bør lade fastsættelsen af et mål for energieffektivitet afvente en evaluering af energieffektivitetsdirektivet.

Dansk Energi bakker op om Kommissionens forslag om 40 pct. reduktion af udledningen af klimagasser i 2030 i forhold til 1990 opnået udelukkende ved reduktioner inden for EU og uafhængigt af en eventuel international klimaaftale. Dansk Energi mener ikke, at et mål for udledningen af drivhusgasser kan stå alene og efterlyser bindende mål for vedvarende energi og energieffektivitet. Dansk Energi finder Kommissionens forslag for udbygning af VE for uambitiøst og anfører, at et VE-mål er afgørende for industriens fortsatte milliardinvesteringer i industrialisering og innovation af næste generations VE-teknologier. Dansk Energi er enig i Kommissionens konklusioner i meddelelsen Energi-priser og Omkostninger i EU, og anfører i den forbindelse, at EU's klima- og energipolitik ikke belaster europæisk konkurrenceevne. Energiomkostningerne udgør en meget lille andel af de samlede fremstillingsomkostninger. Dansk Energi noterer, at USA har opnået lavere gaspriser, mens resten af verden har uændret prisniveau. Samtidigt er der dog stor usikkerhed om det fremtidige gasprisniveau i USA.

Dansk Industri (DI) er overordnet tilfreds med Kommissionens udspil, der leverer en række grundige analyser af de forestående europæiske udfordringer. DI støtter et målsystem, som er indbyrdes afstemt og sikrer at kvoteprisen bliver et robust og markedsbestemt incitament til omstilling på tværs af teknologier. DI er tilfreds med forslaget om, at gratiskvoter og særlige initiativer i forhold til Carbon Leakage er nødvendige, men ser gerne et initiativ til harmonisering af kompensationen for el-intensive virksomheder. DI er tilfreds med Kommissionens forslag til governance struktur. DI finder det meget positivt, at Kommissionen også fokuserer på de energiomkostninger, som er en del af energi- og klimaudspillet. Organisationen anfører, at Kommissionens analyse af energipriser og omkostninger i EU har afsløret, at EU's statistiske beredskab på området har nogle mangler. Det er et særligt problem, at de analyserede forbrugsstørrelser ikke er repræsentative for EU's erhvervsvirksomheder. Hertil kommer, at opgørelserne af energipriser ikke er sammenlignelige EU-landene imellem.

Dansk Skovforening er overordnet tilfreds med, at Kommissionen tager hul på klima- og energipolitikken efter 2020 – men frygter samtidig, at berøringsangsten overfor skov og skovbrug består. Foreningen anfører, at EU burde interessere sig for, at der kan produceres langt mere biomasse i skovene, end der bliver gjort i dag. Foreningen håber, at den danske regering vil arbejde for, at skov også fremover vil blive betragtet som en attraktiv arealanvendelse, der både bidrager til at dække samfundets behov, vækst og udvikling og samtidig leverer klima-, natur- og miljøgoder.

EOF- Energi- og Olieforum støtter Kommissionens oplæg til EU's klima- og energipolitik i perioden 2020-2030. Foreningen understreger, at 40 pct. drivhusgasreduktion i 2030 er et vigtigt delmål frem mod målet for 2050 på 80-90 pct. reduktion, at målet må

ses i sammenhæng med en international aftale, hvor resten af verden tilsvarende forpligter sig til bindende reduktionsmål i 2030, at en ændring af kvotehandelssystemet bør ske på baggrund af en tilbundsgående analyse af de konkurrencemæssige konsekvenser for europæisk industri

EOF finder det uheldigt, at Kommissionens udspil ikke lægger op til yderligere specifikke mål for effektivisering af bilparken og iblanding af biobrændstoffer i benzin og diesel og mener, at der frem mod 2030 bør fastsættes sådanne specifikke mål.

Greenpeace mener ikke, at den foreslåede politiske ramme vil føre til de CO₂-reduktioner, som er nødvendige for at holde den globale opvarmning under 2 grader. Greenpeace peger på, at forslaget vil reducere udviklingen af vedvarende energiteknologier, som er rene og til at betale. I stedet vil forurening, dyre kernekraftsteknologier og teknologier baseret på fossile brændsler få deres rolle cementeret i de kommende årtier. Greenpeace opfordrer regeringerne til at støtte tre bindende mål, herunder et klimamål for en intern reduktion af udledningen af klimagasser på mindst 55 pct. (i forhold til 1990), et mål for vedvarende energi på 45 pct. og et energisparemål på 40 pct. (i forhold til 2005). Regeringen bør sikre, at alle mål, inklusive målet for vedvarende energi, bliver udmøntet i bindende nationale mål.

Landbrug og Fødevarer finder det afgørende, at klimapolitikken fastlægges globalt og peger på, at fastlæggelse af et 2030-regime må ses i sammenhæng med EU's vigtigste udfordring, opretholdelsen af regionens langsigtede konkurrenceevne i globalt perspektiv. Der bør således først tages endelig beslutning om målets størrelse efter indgåelse af en global klimaaftale på COP21 i Paris i december 2015. Foreningen anfører, at grøn omstilling ikke må ske på bekostning af virksomhedernes konkurrenceevne og ikke må medføre øget risiko for udflugning af produktion eller carbon leakage. Landbrug og Fødevarer synes, at det er ærgerligt, at kun CO₂-reduktionsmålet fordeles på nationalt niveau, mens målet for vedvarende energi udelukkende er på EU-niveau, og at der ikke er mål for energieffektivisering. Organisationen ønsker som udgangspunkt en videreførelse af det nuværende 2020 klima- og energiregime med tre bindende mål for henholdsvis CO₂-reduktioner, for vedvarende energi og for energieffektiviteten. Landbrug og Fødevarer anser det endvidere for væsentligt, at rammen for klima- og energipolitikken fastholdes, fordi det vil medvirke til at skabe tillid til langsigtede politiske beslutninger og dermed investorsikkerhed. Organisationen finder det af særlig vigtighed, at bidrag fra transportområdet ikke overses og mener, at der frem mod 2030 skal være et sektorspecifikt VE-mål for transportsektoren, herunder et undermål for avancerede biobrændstoffer gennem et obligatorisk iblandingskrav. Landbrug og Fødevarer vurderer, at målet om 27 pct. VE under alle omstændigheder vil blive nået med et mål for reduktionen af CO₂ på 40 pct. Foreningen anfører derfor, at det kunne være gavnligt at hæve målet til 30 pct. Landbrug og Fødevarer tilføjer, at et VE-mål udelukkende på EU-niveau kan medføre risiko for skævvridning i implementering og dermed risiko for, at visse medlemslande helt kan undgå at øge VE-udbredelsen.

Mellempfolkeligt Samvirke hilser det velkomment, at EU-Kommissionen anerkender, at biobrændstoffer produceret på fødevarer er uholdbart, og at det bør stoppe fra 2020.

Vindmølleindustrien ser positivt på forslaget om en bindende CO₂-målsætning på 40 pct. intern reduktion af udledningen af klimagasser og anfører, at et bindende mål på mindst 30 pct. for andelen af vedvarende energi i 2030 er af stor betydning for den dan-

ske vindmølleindustri, mens Kommissionens forslag om et mål om mindst 27 pct. vedvarende energi på EU-plan er uambitiøst. Vindmølleindustrien anfører, at et mål på 27 pct de facto vil medføre opbremsning af udbygningstakten, idet den europæiske VE-andel vil blive udbygget med 10 procentpoint fra 2010 til 2020, mens Kommissionen nu blot lægger op til 7 procentpoint fra 2020 til 2030. Vindmølleindustrien peger på, at Europa-Parlamentet den 5. februar har sluttet op om en 2030-ramme med tre bindende mål, herunder et VE-mål på mindst 30 pct. bindende på medlemslandsniveau og byrdefordelt. På den baggrund opfordrer Vindmølleindustrien regeringen til at holde fast i det af regeringen oprindeligt udmeldte måltal på 30 pct. for vedvarende energi og arbejde for, at der ud fra dette måltal fastlægges bindende, nationale VE-mål for medlemslandene. Vindmølleindustrien noterer med tilfredshed, at Kommissionen i meddelelsen om energipriser og omkostninger i Europa pointerer, at industriens højere elpriser i Europa sammenlignet med prisniveauet i USA ikke kan henføres til VE-udbygningen. Foreningen noterer ligeledes med tilfredshed Kommissionens understregning af, at faldet i husholdningernes engroselpriser på 35-45 pct. over perioden 2008-2012 blandt andet kan tilskrives stigningen i el-produktionskapacitet med lave variable omkostninger, dvs. især vindkraft.

WWF Verdensnaturfonden mener, at det bør være en klar dansk prioritet at arbejde for at hæve niveauet for både det foreslåede CO₂-mål og VE-målet. Desuden bør der sættes et ambitiøst og bindende energieffektivitetsmål. WWF anbefaler i den forbindelse, at Danmark indgår alliancer med andre progressive medlemslande og anfører, at Europa-Parlamentet netop har vedtaget en rapport, som bakker op om et internt CO₂-reduktionsmål på mindst 40 pct. WWF opfordrer desuden regeringen til at arbejde for, at VE-målene ikke blot bliver bindende for EU som helhed, men også for de enkelte medlemslande. WWF påpeger, at energibesparelser er den billigste måde at opnå CO₂-reduktioner på, og at det er centralt, at der også sættes bindende energieffektivitetsmål for 2030. WWF nævner i den forbindelse, at Kommissionen bør holdes fast på, at den senest i efteråret 2014 kommer med et konkret forslag.

Danmarks Naturfredningsforening støtter op omkring WWF's høringssvar om 2030-meddelelsen.

DONG Energy er generelt positiv overfor Kommissionens udspil og byder Kommissionens opfordring til EU's stats- og regeringsledere om at fastsætte et nyt mål for CO₂-reduktioner på 40 pct. velkommen som et ambitiøst bidrag i retning mod det langsigtede klimamål for 2050. Kommissionens forslag om et bindende mål for vedvarende energi på minimum 27 pct. på EU-niveau i 2030 er tillige positivt, selvom DONG Energy gerne havde set et mere ambitiøst afsæt for de kommende forhandlinger med medlemslandene. Introduktionen af et nyt governance system baseret på nationale planer er et godt første skridt til implementering af det overordnede EU-mål, men for at kunne skabe den nødvendige sikkerhed for investeringer i fremtidige vedvarende energiprojekter og dermed sikre efterlevelsen og den endelige indfrielse af målet, er det afgørende med et juridisk forpligtende system med stærke beføjelser til Kommissionen. DONG Energy gør opmærksom på, at virksomheden fortsat analyserer dokumenterne i "pakken", og at ovenstående derfor er DONG Energys umiddelbare holdning.

På mødet i Klima- Energi- og Bygningspolitisk Specialudvalg den 20. maj blev der yderligere afgivet følgende høringssvar:

Det Økologiske Råd mener, det er vigtigt, at Kommissionen inkluderer beregninger af et mål for energieffektivitet på 40 pct. i deres analyser.

92-Gruppen mener ligesom Det Økologiske Råd, at det er vigtigt, at Kommissionen inkluderer beregninger af et mål for energieffektivitet på 40 pct. i deres analyser. 92-gruppen mener endvidere, at analyserne for 2030-rammen også bør tage højde for et reduktionsmål på 95 pct. i 2050. Herudover mener 92-Gruppen, at der bør være en review-mekanisme i en 2030-ramme, der giver mulighed for at revidere mål og virkemidler, hvis forudsætningerne ændres.

Greenpeace ønsker den internationale 2-gradersmålsætning afspejlet i regeringens generelle holdning.

Vindmølleindustrien mener, at Kommissionen anvender en meget konservativ model i vurderingen af effektiviteten af vindkraft, særligt for Danmark.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

På baggrund af medlemslandes høringssvar til Kommissionens grønbog fra marts 2013 forventes der dog at være divergerende holdninger til målene for 2030. En række lande har meddelt Kommissionen, at de ønsker et drivhusgasreduktionsmål på mindst 40 pct., mens andre lande lægger vægt på, at EU bør afvente en international forpligtende klimaaftale forud for fastsættelse af eventuelle mål. Flere lande ønsker et bindende EU-mål for vedvarende energi, mens enkelte lande er modstandere af dette. Enkelte lande støtter, at der fastsættes et bindende mål for energieffektivitet. Flere medlemslande er ved at udarbejde nationale analyser af mulige effekter af Kommissionens meddelelse som grundlag for en officiel position. Vedtagelsen af nye mål på DER i oktober kræver enstemmighed.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens meddelelse velkommen og ser positivt på, at der arbejdes for at vedtage en ramme for klima- og energipolitikken for perioden efter 2020 i god tid inden de internationale forhandlinger ved UNFCCC-konferencen (COP21) i Paris i december 2015.

Regeringen arbejder for en ambitiøs grøn klima- og energipolitik i EU, der kan bidrage til at skabe økonomisk vækst og beskæftigelse i Europa og til bæredygtig og effektiv brug af ressourcer. Regeringen lægger desuden vægt på, at EU bevæger sig mod opfyldelse af målsætning om, at de industrialiserede lande reducerer deres samlede drivhusgasudledninger med 80-95 pct. i 2050 i forhold til 1990 som et led i en samlet halvering af de globale udledninger, som EU's stats- og regeringsledere har tilsluttet sig.

Regeringen arbejder for forøgelse af EU's nuværende drivhusgasreduktionsmål til 30 pct. i 2020. For perioden efter 2020 arbejder regeringen for vedtagelse af bindende mål i EU for drivhusgasreduktioner, vedvarende energi og energibesparelser.

Konkret støtter regeringen – i lighed med en række andre lande - et bindende mål for reduktion af EU's interne drivhusgasudledning på mindst 40 pct. ift. 1990. Regeringen vil samtidig lægge vægt på, at der i udmøntningen af 2030-målene sikres bl.a. en acceptabel byrdefordeling mellem landene, der bl.a. tager højde for landenes samlede indsats, og mellem kvote- og ikke kvoteområdet, evt. ved ændret arkitektur. Endvidere vil regerin-

gen lægge vægt på, at EU-Kommissionen fremsætter forslag til fælles europæiske instrumenter, der sikrer incitament til at reducere drivhusgasudledningerne og fremme teknologiudviklingen, særligt indenfor centrale sektorer såsom transport.

Fsva. andelen af vedvarende energi, vil regeringen arbejde for, at det bindende EU-mål hæves fra 27 pct. til 30 pct. Regeringen arbejder endvidere for en ubureaukratisk og effektiv implementering af VE-målet – bl.a. af hensyn til investorsikkerhed.

Regeringen arbejder for et bindende mål for energieffektivisering, men endelig danske holdning fastlægges i lyset af evalueringen i 2014 af energieffektiviseringsdirektivet og efter fremlæggelse af et konkret forslag fra Kommissionen.

Endelig vil regeringen i forhandlingerne kunne støtte tiltag til forbedring, herunder et mål, for udbygning af energiinfrastruktur i EU.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen blev forelagt til forhandlingsoplæg for Folketingets Europaudvalg den 28. februar 2014.

3. Meddelelse fra Kommissionen om energipriser og omkostninger

- Vedtagelse af rådskonklusioner

KOM(2014) 21 endelig.

- Revideret notat. Ændringer er markeret med streg i marginen

1. Resumé

Kommissionen har som opfølgning på DER-mødet i maj 2013 udarbejdet en rapport om energipriser og omkostninger. På Energirådsmødet den 4. marts var en meddelelse om emnet sat på dagsordenen til politisk drøftelse. Det forventes, at der på Energirådsmødet vil blive vedtaget rådskonklusioner.

I meddelelsen beskrives årsager og konsekvenser af udviklingen i el- og gaspriserne i EU. Priserne sammenholdes med udviklingen i energiforbruget mhp. at vurdere udviklingen i de samlede energiomkostninger. Desuden sammenholdes udviklingen i energipriserne med udviklingen i andre regioner, herunder USA. På EU-niveau er der tale om ret begrænsede stigninger i el- og gaspriserne, når der tages højde for inflationen. Stigningerne skyldes primært afgifter og netomkostninger. Når industriens priser er væsentligt højere end i USA til skade for konkurrenceevnen i den energiintensive industri, skyldes det altså ikke store prisstigninger i EU, men store prisfald i USA som følge af boomet i produktionen af skifergas i USA.

På baggrund af analysen anbefaler Kommissionen at fortsætte den hidtidige energipolitiske linje i EU med vægt på ikke mindst liberaliseringen af el- og gasmarkederne i EU og fortsatte energieffektiviseringer samt et øget fokus på omkostningseffektivitet i de klima- og energipolitiske tiltag.

Der er udarbejdet udkast til rådskonklusioner om opfølgningen på meddelelsen.

2. Baggrund

På mødet i Det Europæiske Råd i maj 2013 drøftedes energiprisudviklingen og dens konsekvenser for husholdninger og industri. Baggrunden var i hovedsagen bekymring for, at EU's konkurrenceevne forringes pga. højere energiomkostninger end i andre regioner, herunder særligt USA, og en bekymring for konsekvenserne for sårbare forbrugeres energiregning.

Kommissionen blev anmodet om en grundig analyserapport om energiprisudviklingen og dens årsager og konsekvenser. Rapporten, der blev offentliggjort den 22. januar 2014, danner grundlag for Kommissionens meddelelse.

Meddelelsen var på dagsordenen til politisk drøftelse på Energirådsmødet den 4. marts, og emnet blev også kort berørt på Det Europæiske Råd den 20.-21. marts 2014. Drøftelserne gav ikke anledning til nye spørgsmål.

3. Formål og indhold

Meddelelsen (og rapporten) fokuserer primært på el- og gasmarkederne. Markederne for øvrige brændsler, olie og kul, er præget af verdensmarkedspriser og berøres stort set ikke.

Sammenfattende konkluderes det, at

- Elpriserne og -omkostningerne har været stigende i perioden 2008-12. Gaspriserne har set over hele perioden været stort set konstante.

- Elprisstigningen skyldes hovedsagligt afgiftsstigninger og stigninger i netomkostningerne. Kommissionen vil før sommer 2014 fremlægge en meddelelse om detailmarkederne, herunder om husholdningernes adgang til dynamiske priser og smarte målere. Der er store forskelle på priserne i de enkelte lande og i de enkelte brancher i industrien.
- Som følge af især de faldende gaspriser i USA, som ikke er slået igennem i Europa, og det ledsagende fald i elpriserne i USA, er der en stigende prisforskel i forhold til konkurrenter uden for EU.

På den baggrund anbefaler Kommissionen, at

- fastholde bestræbelserne på at færdiggøre det indre energimarked i 2014 og videreudvikle infrastrukturen.
- sikre, at afgifter og gebyrer mv til finansiering af klimatiltag, VE og energieffektiviseringstiltag indrettes mere omkostningseffektivt.
- reducere netomkostningerne gennem benchmarkanalyser og effektivisering.
- udnytte de fortsatte potentialer for øget energieffektivitet, ikke mindst i industrien.
- så vidt muligt undgå subsidiering af energiforbrug, men om nødvendigt undtage og lempe særligt udsatte forbrugere og virksomheder fra stigninger i energiomkostningerne.

Der er på den baggrund udarbejdet udkast til rådskonklusioner. I det foreliggende udkast lægges der op til opfølgning under tre overskrifter: Det indre energimarked, den eksterne dimension og forbrugernes rolle.

Under det indre energimarked understreges først og fremmest betydningen af velfungerende el- og gasmarkeder i EU, og det anbefales bl.a. at gennemføre benchmarking af distributionsomkostninger og udvikling af mere markedsbaserede og omkostningseffektive VE-støttesystemer. Samtidig understreges betydningen af energieffektivisering for den samlede energiregning.

Under den eksterne dimension understreges, at EU skal "tale med en stemme" over for tredjelande. Desuden fremhæves i forlængelse af drøftelserne på DER mødet i marts vigtigheden af at udvikle metoder til at undgå "carbon leakage" og betydningen af klare rammer for de langsigtede investeringer på energiområdet. Endelig understreges behovet for at reducere afhængigheden af importeret energi gennem øget energieffektivitet og diversifikation i energiforsyningen, ikke mindst øget anvendelse af VE.

Under forbrugernes rolle understreges for det første betydningen af energibesparelser for at begrænse energiregningen for sårbare forbrugere, og det anbefales at modvirke, at sårbare forbrugere afskæres fra energiforsyning på kritiske tidspunkter.

Endelig lægges der op til, at der fremlægges et opfølgende review om energipriser og -omkostninger i 2016.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant

6. Gældende dansk ret

Idet der er tale om vedtagelse af rådskonklusioner, som ikke er retslig bindende, vil meddelelse ikke have direkte konsekvenser for dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovmæssige konsekvenser

Rådskonklusionerne medfører i sig selv ikke lovmæssige konsekvenser.

Statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser

Rådskonklusionerne medfører i sig selv ikke statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Rådskonklusionerne medfører i sig selv ikke administrative konsekvenser for erhvervslivet

Beskyttelsesniveauet

Rådskonklusionerne medfører ikke i sig selv konsekvenser for beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Meddelelsen er sendt i høring i specialudvalget. Ved høringsfristens udløb den 6. februar 2014, var der indkommet høringssvar fra nedenstående aktører.

Dansk Industri konstaterer, at analysen viser, at EU's statistiske beredskab på området har nogle mangler, og at et særligt problem er, at de analyserede forbrugsstørrelser for industrien ikke er repræsentative. Analyserne dækker kun virksomheder med et mindre energiforbrug. DI finder desuden, at opgørelsen ikke er sammenlignelig mellem landene, da PSO-udgifterne ikke er korrekt opgjort. PSO er en udfordring for danske virksomheder, men hører ikke hjemme i en opgørelse af transmissionstariffer, men derimod i en opgørelse af afgifter for industrien, da PSO reelt er at sammenligne med energiafgifter. Desværre redegør rapporten ikke for disse spørgsmål, anfører DI.

Landbrug og Fødevarer understreger, at det er en væsentlig udfordring, at de europæiske gaspriser, som anført af Kommissionen, ligger 3 til 4 gange over tilsvarende priser i USA, Indien og Rusland samt 12 pct. over priserne i Kina, og at det kan føre til, at virksomheder placerer nye investeringer i eksempelvis USA frem for i Europa på baggrund af de markant lavere energiomkostninger. Landbrug og Fødevarer finder det desuden bekymrende, at Danmark har nogle af de allerhøjeste gaspriser for industrien internt i EU, hvilket peger på en betydelig yderligere konkurrenceulempe for danske virksomheder. Landbrug og Fødevarer er enige i Kommissionens konklusion, at der er en alvorlig mangel på troværdige, informationer om især driverne bag transmissions- og distributionsomkostninger på såvel dansk som europæisk plan. Endelig opfordrer Landbrug og Fødevarer til, at der arbejdes intensivt med at sikre det indre marked for energi samt en omkostningseffektiv udbygning af den europæiske energinfrastruktur.

Dansk Energi gør i sit geneelle høringssvar om 2030-pakken blandt andet opmærksom på, at det ikke er omkostningerne til energi, der øger elregningen, men derimod regulerede priser og skatter og afgifter. En måde at øge konkurrenceevnen på er derfor at gøre op med de regulerede elpriser gennem fuld implementering af den tredje liberaliseringspakke.

Vindmølleindustrien bemærker, at elprisstigningen ikke henføres til VE-udbygningen men især skyldes stigninger i afgifter og netomkostninger for EU som helhed, og noterer, at de gennemsnitligt 6 pct. af husholdningernes elpris, der udgøres af VE, opvejes af den stigende mængde billig elproduktion fra VE-anlæg. Desuden understreger Vindmølleindustrien, at EU umuligt kan få amerikanske gaspriser, og at VE og energieffektivisering er den eneste omkostningseffektive mulighed for større energiafhængighed.

På specialudvalgsmødet torsdag den 6. februar 2014 gav Dansk Energi udtryk for, at man bør fokusere på de enkelte virksomheder, som rent faktisk er konkurrenceudsatte, og målrette løsninger mod dem, frem for at fokusere bredt på energiomkostningernes betydning for virksomheder generelt. Dansk Energi pointerede desuden, at det ikke er VE, der presser priserne op.

Greenpeace understregede tilsvarende, at det ikke er sol og vind, der presser prisen op, men netværksomkostninger og afgifter. Greenpeace bemærkede desuden, at gasprisen i USA er på vej op og kan blive "break-even" med kulprisen og anførte, at det vil kunne blive et miljømæssigt problem, hvis kul igen bliver konkurrencedygtig som brændsel.

Det Økologiske Råd mente, at der i rapporten var for stort fokus på priser frem for omkostninger. F.eks. kunne rapporten have reflekteret det lave danske energiforbrug i husholdningerne i forbindelse med el og gasprisfigurene, der viser, at de danske priser for husholdningerne er blandt de højeste i EU. Det Økologiske Råd bemærkede endvidere, at skifergas eventyret i USA måske kun holder i 10 år.

WWF tilsluttede sig bemærkningerne fra Det Økologiske Råd og Greenpeace.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det er forventningen, at nogle medlemslande søger at bruge meddelelsen til at kræve mindre ambitiøse klima- og energimålsætninger, hvilket søges afspejlet i rådskonklusionerne, mens andre lande, herunder Danmark, hæfter sig ved, at prisstigningerne primært skyldes afgifter og netomkostninger, ikke VE-udbygningen. Disse lande peger på fortsat liberalisering og energieffektivisering som virkemidler til at forbedre konkurrenceevnen.

Herudover lægger nogle lande vægt på energiprisernes betydning for "sårbare forbrugere", mens andre lande herunder Danmark primært ser det som et social- og skattepolitisk spørgsmål og et område, der reguleres af medlemsstaterne selv.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen forventes at støtte vedtagelse af rådskonklusionerne.

Regeringen finder, at meddelelsen udgør et godt grundlag for at diskutere udviklingen i energipriser og -omkostninger i EU.

Udviklingen i industriens konkurrenceevne er vigtig for vækst og beskæftigelse, og de stigende forskelle i energipriserne mellem EU og USA samt andre regioner er en udfordring i forhold til energiintensive virksomheders konkurrenceevne. Det er dog positivt, at EU's industri i en vis grad har kunnet kompensere for prisforskellene gennem forbedringer af energieffektiviteten.

Når virksomhederne i USA i dag er begunstiget af lave el- og gaspriser, skal det ikke mindst ses på baggrund af indvindingen af billig skifergas i USA, hvor Europa er afhængig af dyrere gasimport. Udbygning med VE og CO₂-kvotekomkostninger er af relativt mindre betydning for prisforskellene. Kommissionen peger på nationale afgifter og gebyrer som en hovedårsag til de stigende elpriser sammen med stigende netomkostninger.

Det bedste svar på udfordringerne vil efter regeringens opfattelse som udgangspunkt være at fortsætte den hidtidige linje og høste de langsigtede gevinster i form af bl.a. klimaeffekter, grøn vækst og øget forsyningssikkerhed samt de kortsigtede gevinster i form af øgede investeringer og beskæftigelse. Stabilitet og forudsigelige rammer er afgørende for erhvervsliv og investorer.

Samtidig ser regeringen et behov for, at de klima- og energipolitiske mål forfølges så omkostningseffektivt som muligt, og at de store potentialer for fortsat energieffektivisering udnyttes.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

| Meddelelsen blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 28. februar 2014 til orientering.

4. Internationale relationer på energiområdet – værdien af multilaterale fora

- *Information fra Kommissionen og formandskabet*

- *Politisk drøftelse*

Der foreligger ikke KOM-nummer.

- *Nyt notat*

1. Resumé

Der forventes information fra Kommissionen og formandskabet om den seneste udvikling i EU's eksterne energirelationer på energirådsmødet. Derudover ventes en politisk drøftelse med fokus på EU's internationale relationer på energiområdet og værdien af multilaterale fora. På baggrund af et diskussionsoplæg fra formandskabet ventes en drøftelse af, hvorledes eksisterende fora kan styrkes, og hvorledes nye kan oprettes i det tilfælde, hvor der er merværdi herved. Drøftelsen er centreret om Energifællesskabet, Energicharteret, Det Internationale Energiagentur og udvidet energisamarbejde i Middelhavsområdet.

Informationen fra Kommissionen og formandskabet og den politiske drøftelse er ikke er retslig bindende og vil ikke have konsekvenser for dansk ret.

2. Baggrund

Det Europæiske Råd drøftede i februar 2011 behovet for en mere sammenhængende eksternt energipolitik blandt andet gennem koordinering af medlemslandenes bilaterale energiaftaler og styrkelse af samarbejdet på energiområdet. Det Europæiske Råd fastslog, at sikker, stabil og bæredygtig energi til en overkommelig pris, der bidrager til Europas konkurrenceevne, fortsat er en vigtig prioritet for EU. EU's procedure for energi og realisering af udenrigspolitiske målsætninger har hjemmel i Lissabontraktatens artikel 25 og 194 samt artikel 216-221 med hensyn til internationale aftaler og forbindelser med internationale organisationer og tredjelande.

Det Europæiske Råd instruerede den 22. maj 2013 Energirådet om at følge op på dets konklusioner fra november 2011 om at vurdere udviklingen i EU's eksterne energipolitik. Som opfølgning herpå godkendte Energirådet den 12. december 2013 en rådsrapport om udviklingen i EU's eksterne energipolitik. Rapporten vurderer Energirådets konklusioner fra november 2011 og beskriver udviklingen i de eksterne energirelationer inden for energiområdet. Rapporten omhandler blandt andet multilaterale fora som Energifællesskabet, Energicharteret, Det Internationale Energiagentur og energisamarbejde i Middelhavsområdet, der alle er redskaber i EU's eksterne energipolitik. I rapporten angives et behov for, at EU udvikler konsistente og koordinerede beskeder til multilaterale fora. Drøftelsen på Energirådsmødet er en videreførelse af dette arbejde.

3. Formål og indhold

Det græske formandskab har på energirådsmødet den 13. juni 2014 sat internationale relationer på energiområdet på dagsordenen. Kommissionen og formandskabet forventes at komme med information om den seneste udvikling i EU's eksterne energirelationer. Derefter forventes en politisk drøftelse med fokus på værdien af multilaterale fora. EU's internationale energirelationer udgør en vigtig del af EU's energipolitik, og multilaterale energifora har vist sig at udgøre et centralt element i fremme af EU's energi- og klima-

politiske mål. Værdien af disse fora er bredt anerkendt, idet det dog samtidig er erkendt, at der er behov for en vedvarende indsats for at forbedre de eksisterende fora samt videreudvikle nye fora i det tilfælde, hvor der er merværdi herved. Der er sat fokus på fire fora: Energifællesskabet, Energicharteret, Det Internationale Energiagentur og energisamarbejde i Middelhavsområdet.

I det følgende gennemgås de fire nævnte fora:

Energifællesskabet

Energifællesskabet er et fællesskab mellem EU og otte kontraherede tredjelande¹ med henblik på at udvide det indre marked for energi i EU til disse lande. Derudover er en række lande observatører². Traktaten om oprettelse af Energifællesskabet blev undertegnet den 25. oktober 2005 og trådte i kraft den 1. juli 2006. Traktaten gælder for en 10-årig periode, men blev på ministerkonference i oktober 2013 forlænget for en yderligere 10-årig periode frem til 2026. Formålet med traktaten er at skabe et integreret energimarked for elektricitet og gas mellem EU og de kontraherende lande. Energifællesskabet er siden blevet udvidet til også at fokusere bredere på energieffektivisering, vedvarende energi, olie, statsstøtte, gas, udvalgte emissioner samt energistatistik. Der pågår forhandlinger med Georgien om optagelse i Energifællesskabet. Danmark er ikke direkte medlem af Energifællesskabet, men er medlem via sit EU-medlemskab.

Rådet har udtrykt tilfredshed med Energifællesskabet og argumenteret for videreudvikling af Energifællesskabet. I Kommissionens rapport fra 2011 blev fremhævet en række udfordringer, som Energifællesskabet står over for, herunder særligt den manglende implementering af EU's *acquis* og de manglende investeringer. På denne baggrund er en refleksionsgruppe nedsat (High Level Reflection Group, HLRG) med det mandat at skulle vurdere det institutionelle set-up og fællesskabets arbejdsmetoder. Professor Jerzy Buzek, polsk MEP'er og tidligere formand for Europa-Parlamentet, er formand for refleksionsgruppen, der vil forberede en rapport til ministermødet i september 2014. Rapporten, der forventes offentliggjort den 18. juni 2014, vil fokusere på (i) investeringer, (ii) juridiske perspektiver, (iii) Energifællesskabets geografiske dækningsområder samt (iv) institutioner.

Energicharteret

Energicharteret traktaten (ECT) trådte i kraft i 1998 og har til formål at styrke regelgrundlaget på energiområdet og etablere bestemmelser om energihandel, transit, investorbeskyttelse og konflikthåndtering. Der er udarbejdet en tillægsprotokol om energieffektivitet (PEREEA). Traktaten er underskrevet af 52 lande, inklusiv Rusland og EU. Danmark underskrev ECT den 17. december 1994 og ratificerede den 22. august 1997.

I 2009 igangsattes en moderniseringsproces af Energicharteret for at styrke relevansen af ECT også for lande uden for Europa. Der arbejdes med udkast til en ny deklARATION, som forventes underskrevet i Haag primo 2015. Forhandlinger om ny tekst er relativt fremskreden. Samtidig hermed kører en proces, der primært har til formål at få medlemslande, der endnu ikke har ratificeret traktaten (herunder Rusland), til at ratificere. Der er ligeledes en proces omkring udvidelse af kredsen af medlemslande. Sekretariatet har således fokus på landene i Mellemøsten og Nordafrika (MENA). Det er Kommissionens

¹ Albanien, Bosnien-Herzegovina, FYROM, Moldova, Montenegro, Serbien, Kosovo og Ukraine.

² Armenien, Georgien, Norge og Tyrkiet.

holdning, at der skal være en klar opbakning til moderniseringen af charteret fra alle lande, og at opbakningen er en ufravigelig betingelse, for at indgå i en yderligere diskussion af det papir, som ligger til grund for moderniseringen af charteret.

Det Internationale Energiagentur

Det Internationale Energiagentur, IEA, blev dannet i 1974 som selvstændig organisation i OECD-regi og har i dag 28 medlemslande, heraf 19 EU-lande. De øvrige medlemslande er USA, Japan, Canada, Sydkorea, Australien, Tyrkiet, Schweiz, New Zealand og Norge. Kommissionen har observatørstatus. IEA's formål er at levere høj kvalitetsanalyser af energipolitiske perspektiver med relevans for sin medlemskreds og samtidig fungere som et centralt politisk rum, hvori energipolitik kan diskuteres og erfaringer udveksles. IEA's analyser er centreret omkring fire hovedtemaer: forsyningsikkerhed, økonomisk udvikling, miljø og globalt engagement.

Som en konsekvens af den økonomiske udvikling i en række vækstøkonomier har det globale energiforbrug i de senere år ændret sig væk fra den fordeling, der var tilfældet ved IEA's dannelse i 1974. Derfor har IEA også i stigende omfang orienteret sig mod øget samarbejde med vækstøkonomierne. Således besluttede IEA-ministermødet i november 2013 at søsætte et såkaldt Association Initiative, som på sigt skal tilbyde en række såkaldte Partnerlande en tættere tilknytning til organisationen i form af et Associations Medlemskab. Det drejer sig om syv Partnerlande: Kina, Indien, Rusland, Brasilien, Indonesien, Sydafrika og Mexico. Forhandlinger med Rusland er dog p.t. sat på stand-by som følge af Ukraine-krisen.

Energisamarbejde i Middelhavsområdet

EU har været dybt engageret i den transformation, som der har fundet sted i det sydlige Middelhavsområde gennem mobilisering af ekstra ressourcer, øgede handels- og markedsmuligheder og et forstærket samarbejde med civilsamfundet. Blandt nøgleforslagene i den eksterne energistrategi fra 2011 var etableringen af et regionalt energipartnerskab mellem EU og Middelhavsområdet, der oprindeligt omhandlede elektricitet og vedvarende energi, men politiske forhold og interne udfordringer i regionens lande er meget vanskelige, hvorfor en multilateral regional lovramme på energiområdet er et mere langsigtet mål. På ministerkonferencen i december 2013 afholdtes en første orienterende debat om perspektiverne for et samarbejde mellem EU og Middelhavsområdet, herunder med forslaget om et Energifællesskab for Middelhavsområdet. Det kommende italienske formandskab forventes at afholde en højt niveau konference om energisamarbejde i Middelhavsområdet i efteråret 2014.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Der redegøres ikke for gældende dansk ret, da dagsordenspunktet ikke har berøring hermed.

7. Konsekvenser

Der forventes ingen konsekvenser for dansk ret af den politiske drøftelse.

8. Høring

Samlenotatet blev behandlet på møde i Specialudvalget for Energi-, Klima- og Bygningspolitik den 20. maj 2014, hvor der ikke var bemærkninger.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Generelt forventes værdien af multilaterale organisationer i EU's eksterne energipolitik at blive anerkendt blandt medlemsstaterne. Derudover er det forventningen, at medlemslandene vil hilse det velkomment, at EU taler med én stemme i forhold til EU's eksterne energirelationer og dermed også i forhold til de multilaterale fora. Enkelte lande kan forventes at stille spørgsmål ved værdien af EU-koordination i forhold til de multilaterale organisationer, hvor de har et selvstændigt medlemskab.

10. Regeringens generelle holdning

Generelt ser regeringen positivt på arbejdet med at sikre den fortsatte udbygning af EU's eksterne energipolitik og at styrke behovet for at sikre en koordineret og sammenhængende indsats, hvor EU taler med én stemme i forhold til en række eksterne aktører og organisationer på energiområdet. Dette vil medvirke til at sikre EU's forsyningssikkerhed, skabe velfungerende energimarkeder og indpasning af vedvarende energi. Regeringen finder, at en fuld gennemførelse af det indre energimarked i 2014 er en væsentlig forudsætning for, at EU kan have en effektiv og sammenhængende ekstern energipolitik.

Regeringen finder generelt, at et centralt fokus for eksterne energirelationer bør være udfasning af subsidier til fossile brændsler med særligt fokus på de mest miljøskadelige samt fremme af global omstilling til et energisystem baseret på vedvarende energi, der kan imødegå udfordringen fra klimaforandringer, samt på en indsats for at udnytte potentialet for omkostningseffektiv energieffektivisering. Man finder dermed, at EU's ambitioner om at blive en lavemissions økonomi bør afspejles klarere i EU's eksterne energipolitik i forhold til samtlige EU's internationale samarbejdspartnere. Samtidig støttes fra dansk side bestræbelser på at diversificere EU's energiimport gennem strategisk udbygning af naturgas og elektricitetsinfrastrukturen og øget samarbejde med vigtige producent- og transitlande.

Endvidere støtter man fra dansk side eksplicit, at EU's energisamarbejde med tredjelande styrkes i forbindelse med udvidelsesprocessen, naboskabspolitikken og ved at udvide det europæiske Energifællesskab.

Specifikt i forhold til Energifællesskabet er Danmark ikke direkte medlem men er medlem via sit EU-medlemskab. Danmark har fra starten støttet arbejdet i Energifællesskabet med at udvide det indre energimarked til at omfatte landene i Sydøsteuropa samt støttet, at der blev lagt vægt på udviklingen af vedvarende energi og energieffektivisering. Fra dansk side støttes arbejdet med videreudvikling Energifællesskabet i regi af den højniveaugruppe, der har mandat til at vurdere det institutionelle set-up og fællesskabets arbejdsmetoder.

I forhold til Energicharteret støtter Danmark den modernisering af traktaten som er igangsat, ligesom Danmark støtter, at det er en ufravigelig betingelse, at alle medlemslande bakker op om grundlaget for moderniseringen, for at EU kan indgå i yderligere diskussion af det papir, som ligger til grund for moderniseringen af charteret.

I forhold til Det internationale Energiagentur bakker Danmark op om det såkaldte Associerings Initiativ. Fra dansk side bakkes ligeledes op om, at IEA's udvikling diskuteres i EU-kredsen, selv om der ikke er tradition for fælles EU-holdninger i IEA. Danmark mener, at IEA er en central organisation i det internationale energisamarbejde. Samarbejdet mellem IEA og vækstøkonomierne er nødvendig for IEA i forhold til at bevare IEA's status og legitimitet som global energiorganisation. Det er samtidig vigtigt at bevare den åbne og tillidsfulde debatkultur, der igennem 40 år er oparbejdet mellem IEA-landene. Set fra et dansk synspunkt, er der en række globale energiudfordringer over de kommende år inden for forsyningssikkerhed, økonomi og miljø. Den centrale udfordring, set fra et dansk synspunkt, er den nødvendige omstilling af verdens energiforsyning i en ikke-fossil retning. Det er dansk holdning, at IEA fortsat skal favne et bredt spektrum af emner, herunder klima og energiudfordringer set i globalt perspektiv.

I forhold til energisamarbejde i Middelhavsområdet støttes op om det videre arbejde med udvikling af et samarbejde, idet man dog fra dansk side som en mindre medlemsstat, der ikke direkte vil være direkte berørt af et sådant samarbejde i Middelhavsområdet, vil lade Kommissionen varetage danske interesser, som det er tilfældet med Energifællesskabet. Såfremt der lægges op til en forpligtende interessevaretagelse fra alle EU-28 i et sådant samarbejde, vil man fra dansk side være skeptisk.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.